

Категорія справи № 760/11454/17: Невідкладні судові розгляди; В порядку КПК України; Розкриття інформації, що містить банківську таємницю, надання дозволу на проведення ревізії, продовження терміну ревізії тощо.

Надіслано судом: 17.07.2017. Зареєстровано: 18.07.2017. Оприлюднено: 19.07.2017.

Справа №760/11454/17

Провадження № №1-кс/760/9654/17

УХВАЛА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

10 липня 2017 року слідчий суддя Солом'янського районного суду м. Києва Усатова І.А., розглянувши клопотання детектива Національного антикорупційного бюро України Ткача І.М., погоджене начальником третього відділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Генеральної прокуратури України Кричуном В.В. про надання дозволу та тимчасовий доступ до речей і документів на підставі матеріалів досудового розслідування внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 5201600000000005 від 14.01.2016 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.28, ч.2 ст. 364 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

З матеріалів клопотання вбачається, що генеральний директор ДП «Об'єднана гірничо-хімічна компанія» (далі - ОГХК) ОСОБА_3, приблизно, з листопада 2014 році разом з заступником генерального директора з комерційних питань ОСОБА_4 та іншими нестановленими органом досудового розслідування особами, розробили план злочинної діяльності, суть якого полягала в налагодженні систематичної продажу від імені ОГХК ільменітового, рутилового, цирконового, дистен-саліманітового концентратів (далі також - титанова або титановмісна сировина) за заниженими цінами через пов'язані іноземні компанії-посередники, з подальшою реалізацією такої продукції іноземним суб'єктам господарювання реального сектора економіки - кінцевим одержувачам за дійсними ринковими цінами, для отримання таким чином неправомірної вигоди.

Як зазначає детектив, з метою реалізації злочинного плану, ОСОБА_3 залучив громадянина Австрії ОСОБА_6, який займав посади голови правління австрійських компаній «Bollwerk Finanzierungs- und Industriemanagement AG» (далі - «Bollwerk»), начальника відділу продажів і маркетингу ОГХК ОСОБА_7, який мав значний досвід роботи в сфері продажів титановмістних сировини, а також - ОСОБА_8, яка з 15.01.2014 обіймала посаду фінансового директора пов'язаної з ОСОБА_3 і ОСОБА_4 транспортно-експедиторської компанії в сфері залізничних перевезень - ТОВ «Юнітранс Оператор».

Детектив вказує, що ОСОБА_4, 20.01.2015 в приміщенні ОГХК у відсутності ОСОБА_6, від імені ОГХК підписав з «Bollwerk» Контракт №01/15-1 на поставку титановмістних сировини, згідно якого ОГХК як продавець зобов'язувалося продавати, а «Bollwerk» як покупець зобов'язувалося купувати продукцію на умовах, обумовлених в додатках до контракту, термін дії контракту №01/15-1 до 31.12.2015, умови поставки - Інкотермс-2010 FCA (склад продавця). Крім контракту №01/15-1 від 20.01.2015, ОГХК в особі ОСОБА_4 уклало інші контракти на поставку титанової сировини з компанією «Bollwerk», а саме: №04 / 15-1 від 20.01.2015, №03/15-1 від 20.02.2015, №05/15-1 від 20.02.2015, № 06/15-1 від 20.03.2015, №08/ 15-1 від 18.05.2015, №09/15-1 від 02.06.2015, №10/15-1 від 22.06.2015, №14/15-1 від 28.09.2015, №01/16 від 01.12.2015.

Зазначив, що учасники організованої групи за період з 20.01.2015 по 27.04.2016 реалізували титаномісткого сировини за непрямыми контрактами через компанію посередника «Bollwerk» на загальну суму 68 050 970,65 доларів США за заниженими цінами. Внаслідок вищевказаних дій членів організованої групи, ОГХК завдано збитків у вигляді недоотриманих доходів в розмірі 10813204,69 дол. США, розмір яких документально підтверджується Висновком експертів за результатами проведення судово-економічної експертизи №20127/16-45/1256/17-45 від 19.01.2017 виконаної експертами Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Детектив вказав, що згідно умов вищеперелічених контрактів між ОГХК і «Bollwerk» на поставку титанової сировини, зобов'язання державного підприємства по продукції припинялися в момент передачі її перевізнику формально залученому компанією-посередником на складах, які розташовувалися за місцезнаходженням виробничих складів ОГХК на ст. Нова Борова Житомирської області і в м.Вольногірськ Дніпропетровської обл. З огляду на те, що компанія-посередник «Bollwerk» не мало кваліфікованого персоналу, транспортно-логістичних можливостей необхідних для транспортування продукції автомобільним, залізничним і морським транспортом з вищевказаних складів до іноземних підприємств-кінцевим одержувачам, ОСОБА_4, ОСОБА_7 організували укладення договорів між «Bollwerk» і транспортно-експедиційними компаніями, які були підконтрольні ОСОБА_3, ОСОБА_4 або з керівниками яких вищевказані особи були раніше знайомі і мали досвід співпраці.

Детектив зазначає, що з метою транспортування продукції для компанії «Bollwerk» залізничним транспортом зі складів ОГХК до кінцевих одержувачів у внутрішньому і міжнародному сполученнях ТОВ «Юнітранс Оператор» використовувало афілійовані і пов'язані з ОСОБА_3 і ОСОБА_4 компанії «First Railway Company» (Великобританія) і «Bolatico Limited» (Кіпр), які в свою чергу залучали інших субекспедиторів, які надавали реальні послуги по залізничних перевезеннях в міжнародних сполученнях.

Вказує, що для перевезень титаномісної сировини морським транспортом, компанія-посередник «Bollwerk» залучала, зокрема компанії «Swallow Logistics OU» (Естонія), «Vitax Holding Corporation» (Панама), «Ocean Trend Carriers Ltd» (Гібралтар), «Palmira Systems LP» (Великобританія), більшість з яких мають поточні рахунки в Латвійській Республіці, куди компанія-посередник перераховувала гроші за транспортування продукції ОГХК. Зокрема, «Ocean Trend Carriers Ltd» (Гібралтар) - на рахунок №LV84RTMB 0000 +1448 0696 1 в AS «Rietumu Banka» (54 Brivibas str., Riga, Latvija), компанія «Vitax Holding Corporation» (Панама) отримувала платежі від «Bollwerk» на рахунок №LV87CVBR1121932600010 в AS «Baltikums Bank» (LV-1050, Smilšu iela, 6, Riga, Latvija), компанія «Palmira Systems LP» (Великобританія) - на рахунок № LV14PARX0016619260001 в AS «Citadele Banka» (Respublikas 2a, Riga, Latvija).

Крім того, детектив зазначив, що учасники організованої групи залучили для протиправної діяльності ще одну компанію-посередника «Adelis Trade LLP» (Великобританія), управління якої було доручено здійснювати ОСОБА_8 За період з 28.08.2015 по 31.07.2016 реалізували титаномісної сировини виробництва ОГХК через компанію посередника «Adelis Trade LLP» на загальну суму 23 075 621,25 доларів США за цінами нижче, ніж ціни прямих контрактів, а ОГХК завдано збитків у вигляді недоотриманих доходів в розмірі 2 325 930, 92 дол. США, розмір яких документально підтверджується Висновком за результатами проведення судово-економічної експертизи № 20127/16-45/1256/17-45 від 19.01.2017 проведеної експертами Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Звертає увагу, що за двома епізодами злочинної діяльності загальна сума недоотриманих доходів, які ОГХК одержала б при звичайних обставин, якби посадові особи діяли в інтересах державного підприємства становить 13 139 135,61 доларів США.

Вищевказана судова експертиза проведена на підставі документів (контрактів, інвойсів та банківських виписок), які були отримані НАБ від компетентних органів Республіки Австрія і Латвійської Республіки в рамках виконання запиту про надання міжнародної правової допомоги.

Детектив зазначив, що підставою для звернення із запитом про надання міжнародно-правової допомоги є необхідність отримання додаткових відомостей і документів (при їх реальній наявності), що стосуються вартості транспортно-логістичних або інших послуг пов'язаних з реалізацією титановмісної сировини, а також отримання бухгалтерських реєстрів, фінансових звітів, банківських виписок компанії-посередника «Adelis Trade LLP »та компаній «Vitax Holding Corporation, «Ocean Trend Carriers Ltd», «Palmira Systems LP», «First Railway Company», «Bolatico Limited», які надавали транспортно-логістичні послуги щодо транспортування і титанової сировини. Зазначені відомості та документи необхідні для підтвердження або спростування фактів реальності надання послуг, пов'язаних з реалізацією і транспортуванням титановмісної сировини, визначення їх реальної вартості.

З метою з'ясування вказаних відомостей та отримання документального підтвердження в межах звернення із запитом про надання міжнародної правової допомоги, на думку детектива, необхідне отримання дозволу суду на тимчасовий доступ до документів, що перебувають у володінні банківських установ Латвійської Республіки (AS "Privatbank") та містять банківську таємницю щодо компанії «Bolatico Limited», яка залучалася для здійснення перевезень титанової сировини для компаній-посередників.

Вказує, що в рахунках компанії «Bolatico Limited» за перевезення титанової сировини було вказано банківський рахунок, на який одна з компаній-посередників здійснювала оплати за перевезення титанової сировини: LV02PRTT0265023072100 в банку AS "Privatbank". У органу досудового розслідування є необхідність в отриманні такої виписки за період з 01.01.2015 по день виконання запиту. Документи, які стосуються транспортування титанової сировини та оплатою супутніх послуг та які можуть знаходитися у володінні AS "Privatbank" необхідні за період з 01.01.2015 по день їх вилучення.

Детектив клопотання підтримав та просив задовольнити.

Приймаючи до уваги доводи детектива щодо доцільності розгляду клопотання без виклику особи, у володінні якої знаходяться документи, оскільки в органу досудового розслідування є достатні підстави вважати, що існує загроза зміни чи знищення вказаних документів особами, винними у вчиненні кримінального правопорушення, суд у відповідності до ч. 2 ст. 163 КПК України розглянув клопотання без виклику особи, у володінні якої знаходяться документи.

Згідно з ч. 1 ст. 107 КПК України фіксація під час розгляду клопотання слідчим суддею за допомогою технічних засобів не здійснювалась.

Заслухавши пояснення детектива, дослідивши матеріали клопотання, слідчий суддя прийшов до наступних висновків.

Відповідно до ч. 2 ст. 562 КПК України, у разі якщо при зверненні за допомогою в іноземній державі необхідно виконати процесуальну дію, для проведення якої в Україні потрібен дозвіл прокурора або суду, така процесуальна дія може запитуватися лише після надання відповідного дозволу прокурором або судом у порядку, встановленому цим Кодексом.

Таким чином, здобуття органом досудового розслідування вказаних документів є неможливим в інший спосіб, ніж шляхом звернення із запитом про міжнародну правову допомогу за умови попереднього отримання дозволу суду на таке звернення.

Наявна у банківських установ Латвійської Республіки інформація про рух коштів на рахунках та документи та документальне підтвердження щодо банківських операцій компанії «Volatico Limited» є банківською таємницею, а тому згідно з п. 2 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про банки та банківську діяльність» може бути розкритою виключно за рішенням суду.

Крім того, відповідно до ст. 3 договору між Україною та Латвійською республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних, трудових та кримінальних справах, підписаного 23.05.1995 та ратифікованого Верховною Радою України 22.11.1995 правова допомога охоплює виконання процесуальних дій, що передбачені законодавством запитованої Договірної Сторони, зокрема, допит сторін, потерпілих, обвинувачених та підсудних, свідків, експертів, проведення експертиз, обшуку (судового огляду), вилучення та передачу речових доказів, порушення або перейняття кримінального переслідування та видачу осіб, які скоїли злочини, визнання та виконання судових рішень, вручення та пересилання документів, надання за клопотанням другої Договірної Сторони відомостей про судимість обвинувачених.

Відповідно до ч. 2 ст. 27 КПК України, слідчий суддя, суд може прийняти рішення про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні, якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може призвести до розголошення таємниці, що охороняється законом.

Згідно з частиною першою статті 131 КПК України заходи забезпечення кримінального провадження застосовуються з метою досягнення дієвості цього провадження.

Пунктом 5 частини другої статті 131 КПК України визначено, що тимчасовий доступ до речей і документів є заходом забезпечення кримінального провадження.

Відповідно до частини першої статті 159 КПК України тимчасовий доступ до речей і документів полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та вилучити їх (здійснити їх виїмку). Тимчасовий доступ до електронних інформаційних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку здійснюється шляхом зняття копії інформації, що міститься в таких електронних інформаційних системах або їх частинах, мобільних терміналах систем зв'язку, без їх вилучення.

За правилами статті 163 КПК України слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав вважати, що ці речі або документи:

- 1) перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи;
- 2) самі по собі або в сукупності з іншими речами і документами кримінального провадження, у зв'язку з яким подається клопотання, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні;
- 3) не становлять собою або не включають речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

Слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, якщо сторона кримінального провадження, крім обставин, передбачених частиною п'ятою цієї статті, доведе можливість використання як доказів

відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів.

Враховуючи мету і підстави клопотання про тимчасовий доступу до документів та дослідивши матеріали справи, слідчий суддя дійшов висновку про наявність підстав для задоволення клопотання, оскільки детективом у судовому засіданні доведено, що відомості, які містяться в документах, доступ до яких він просить надати, перебувають у володінні відповідної юридичної особи, мають суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні, містять відомості, які можуть бути використані в кримінальному провадженні та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих документів.

На підставі викладеного і керуючись ст. 27, 107, 131, 159-164, 166, 222, 309, 369-372, 562 КПК України слідчий суддя, -

УХВАЛИВ:

Клопотання - задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення компетентними органами Латвійської Республіки тимчасового доступу, з можливістю вилучення, до належним чином завірених копій речей і документів, які знаходяться у володінні банківської установи Латвійської Республіки - AS "Privatbank", який знаходиться за адресою: 1, Muietas str., Riga, LV 1134, Latvija, а саме:

- документів про рух коштів по рахунках «Volatico Limited LLP», а саме: розрахунково-платіжних документів, платіжних доручень, банківських виписок, що стосуються вступу, використання і перерахування коштів по рахунках LV02PRTT0265023072100 в AS "Privatbank" (1, Muietas str., Riga, LV 1134, Latvija) і зняття з них готівки, отримання відомостей про осіб, які здійснювали перерахування коштів на зазначені рахунки та осіб, на користь яких здійснювалося перерахування коштів з цих рахунків, дати, суми і валюти таких перерахувань, призначення платежу, номера рахунків платників в і одержувачів коштів, за період - з 04.11.2016 по 10.07.2017;

-документів, які подавалися «Volatico Limited LLP» в AS "Privatbank", а саме: контрактів, рахунків, актів, що стосуються надання транспортно-логістичних та супутніх послуг, платником по яких виступала компанія «Adelis Trade LLP» та / або «Bollwerk Finanzierungs-und Industriemanagement AG», а також фінансових звітів, бухгалтерських балансів (регістрів), кредитних договорів, за період з 01.01.2015 по 10.07.2017.

При відсутності вище перелічених документів зазначити письмово про причину ненадання документів.

У разі відмови виконувати ухвалу слідчий суддя має право постановити ухвалу про дозвіл на проведення обшуку.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Слідчий суддя